

KOMENDANT

Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej
im. gen. dyw. Henryka Minkiewicza
z siedzibą w Białymstoku

Białystok, dnia 14 listopada 2019 r.

Egz. pojedynczy

PD-NK.0910.3.2019

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli na temat „Prawidłowość realizacji doprowadzeń, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 5b ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej”, zrealizowanej w trybie zwykłym w Strzeżonym Ośrodku dla Cudzoziemców w Białymstoku, z siedzibą ul. Bema 100, 15 - 370 Białystok, ujętej w Planie Kontroli Wydziału Kontroli Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej na 2019 r.

Kontrola została przeprowadzona na podstawie wytycznych, stanowiących załącznik do decyzji nr 65 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 maja 2012 r. *w sprawie wprowadzenia do stosowania wytycznych w zakresie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach obsługujących organy lub w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych* w dniach od 24 czerwca 2019 r. do 2 października 2019 r. przez zespół kontrolny w składzie:

kierownik zespołu:

- *ppłk SG Wojciech Kaliński – starszy specjalista Wydziału Kontroli Podlaskiego Oddziału SG w Białymstoku, upoważnienie nr 5/WK/19 z dnia 21 czerwca 2019 r.,*

członkowie:

- *ppłk SG Jan Nikołajuk – p.o. starszy specjalista Wydziału Kontroli Podlaskiego Oddziału SG w Białymstoku, upoważnienie nr 6/WK/19 z dnia 21 czerwca 2019 r.*

Czynności kontrolne w podmiocie kontrolowanym przeprowadzono w dniach 01.07.2019 r. - 12.09.2019 r.

Funkcję kierownika w podmiocie kontrolowanym w okresie objętym kontrolą pełnił:

I. Zakres kontroli.

1. Przedmiotem kontroli było:

Kontrolą objęty został Strzeżony Ośrodek dla Cudzoziemców w Białymstoku w zakresie prawidłowości realizacji doprowadzeń, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 5b ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej.

W toku kontroli sprawdzono zagadnienia dotyczące:

- przyjętych rozwiązań organizacyjno-funkcyjnych,
- realizacji doprowadzeń oraz ich dokumentowanie pod kątem obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa,
- sprawowania nadzoru przez właściwych przełożonych nad realizacją zadań związanych z doprowadzeniami.

2. Kontrolą objęto okres od dnia 1 lipca 2018 r. do dnia 31 grudnia 2018 r.

II. Cel kontroli.

Celem kontroli była ocena realizacji i dokumentowania czynności związanych z doprowadzaniem, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 5b ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej oraz sprawowania nadzoru nad realizacją oraz dokumentowaniem doprowadzeń.

Ponadto celem kontroli było ustalenie przyczyn powstania ewentualnych uchybień lub nieprawidłowości, ich zakresu, skutków, a także osób za nie odpowiedzialnych.

III. Ocena skontrolowanej działalności.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o kryterium legalności oraz rzetelności. Ocenę sformułowano na podstawie ustaleń wynikających z przeprowadzonych czynności kontrolnych oraz ocen cząstkowych dotyczących poszczególnych obszarów objętych kontrolą. Ustaleń dokonano w oparciu o materiały źródłowe, weryfikację dokumentów zebranych w trakcie wykonywania czynności kontrolnych, złożone wyjaśnienia, opinie uzyskane z Wydziału Ochrony Informacji, Radcy Prawnego Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej z siedzibą w Białymstoku oraz przyjęte w programie mierniki kontroli. Kontrolą objęto 100 % (91 nakazów doprowadzenia wraz z wnioskami, karta doprowadzanych cudzoziemców i dane z systemu CBD SG SWK)

dokumentacji sporządzonej w kontrolowanym okresie i udostępnionej przez Strzeżony Ośrodek dla Cudzoziemców w Białymstoku.

Realizację zadań objętych zakresem kontroli oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.¹

Powyższe jest oceną ogólną, na którą składają się oceny poszczególnych obszarów. Pozytywnie oceniono rozwiązania organizacyjno – funkcjonalne oraz realizację doprowadzeń. Natomiast stwierdzono nieprawidłowość i uchybienia dotyczące dokumentowania czynności związanych z doprowadzeniami. W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że wszystkie kwity depozytowe wytworzone w sekcji konwojowej w okresie objętym kontrolą zostały zniszczone. Zniszczenia kwitów depozytowych dokonano niezgodnie z obowiązującymi w Straży Granicznej przepisami, co uniemożliwiło sprawdzenie ww. dokumentów pod kątem legalności i rzetelności ich wykonania. Stwierdzono, że nadzór nad dokumentowaniem doprowadzeń sprawowany był przez przełożonych w sposób niedostateczny co w efekcie skutkowało powtarzającymi się błędami w postaci braku wymaganych danych w sporządzanych nakazach doprowadzenia. Ponadto przyjęta przez kierownictwo ośrodka interpretacja przepisów doprowadziła do niezgodnego z przepisami niszczenia dokumentacji służbowej.

Ocenę sformułowano na podstawie następujących ustaleń.

Rozwiązania organizacyjno-funkcjonalne w zakresie realizacji czynności związanych z doprowadzaniem osób.

Zgodnie z wewnętrznym podziałem zadań Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców w Białymstoku organizację, realizację i nadzór nad zadaniami objętymi zakresem kontroli wykonywała Sekcja Konwojowa. Pełniło w niej służbę 17 funkcjonariuszy. Kierownikiem sekcji w okresie objętym kontrolą był [REDAKTOWANO]. Ponadto udział w doprowadzeniach realizowało 3 funkcjonariuszy pełniących służbę w innych komórkach organizacyjnych Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców. Wszyscy funkcjonariusze biorący udział w realizacji doprowadzeń spełniali wymogi określone w § 14 rozporządzenia Komendanta Głównego SG z dnia 5 września 2014 w sprawie wykonywania niektórych uprawnień przez funkcjonariuszy

---

¹ Przyjęto ocenę w czterostopniowej skali: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami i negatywna.

Straży Granicznej, tj. funkcjonariusze pełnili służbę w komórce organizacyjnej właściwej w sprawach konwojowo-ochronnych lub zostali przeszkoleni w zakresie dokonywania doprowadzeń. W szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień ww. funkcjonariuszy zawarto odpowiednie zapisy dotyczące wykonywanych w tym zakresie czynności.

Zgodnie ze szczegółowym zakresem obowiązków i uprawnień, Naczelnik Wydziału – Kierownik Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców, ██████████ ██████████ był przełożonym wszystkich funkcjonariuszy i pracowników ośrodka oraz odpowiadał za właściwe funkcjonowanie komórek organizacyjnych wydziału.²

W szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień funkcjonariuszy zastępujących naczelnika³ ośrodka, ujęto wykonywanie tych zadań. Ustalono, że wyżej wymienieni zapoznali się z zakresem obowiązków i uprawnień osoby zastępowanej. Pisemne potwierdzenie zapoznania się złożyli na szczegółowym zakresie obowiązków Naczelnika - Kierownika Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców.⁴

Kierownik sekcji konwojowej w szczegółowym zakresie obowiązków i uprawnień posiadał zapisy dotyczące organizowania i sprawowania nadzoru nad czynnościami realizowanymi przez podległych funkcjonariuszy w zakresie objętym kontrolą oraz dodatkowo wykonywał zadania koordynatora do spraw doprowadzeń cudzoziemców do granicy państwa. Z zapisów w szczegółowym zakresie obowiązków i uprawnień wynika, że do jego obowiązków należało:

- „Kierowanie, organizowanie oraz zapewnienie warunków do sprawnego i skutecznego wykonywania zadań przez sekcję”;
- „Nadzorowanie pracy funkcjonariuszy pełniących służbę w Sekcji Konwojowej”;
- „Nadzór i prowadzenie wymaganej dokumentacji służbowej przy organizacji i realizacji konwojów i doprowadzeń”;
- „Sprawowanie merytorycznego nadzoru nad wykonywaniem zadań służbowych przez podległych funkcjonariuszy”;

---

² Akta kontroli, Szczegółowy zakres obowiązków i uprawnień Naczelnika Wydziału-Kierownika Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców w Białymstoku, k. 62-63.

³ Osobami zastępującymi byli wyznaczeni na podstawie rozkazów dziennych komendanta oddziału:

⁴ Akta kontroli, Szczegółowy zakres obowiązków i uprawnień Naczelnika Wydziału-Kierownika Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców w Białymstoku, k. 62-63.

- „Bieżące prowadzenie dokumentacji służbowej w formie papierowej jak i elektronicznej”:

- „Nadzór nad realizacją i czynnościami związanymi z doprowadzeniem”.⁵

W szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień trzech (3) funkcjonariuszy sekcji konwojowej wpisano „wykonywanie obowiązków kierownika sekcji konwojowej w zastępstwie”.⁶

Powyższe zagadnienie pod względem legalności i rzetelności oceniono pozytywnie.

Dokumentowanie czynności doprowadzenia w karcie doprowadzanych cudzoziemców.

W kontrolowanym okresie Sekcja Konwojowa zrealizowała dziewięćdziesiąt jeden (91) doprowadzeń. Wszystkie zrealizowane doprowadzenia były zarządzane przez uprawnione do tego osoby, na podstawie stosownego wniosku. W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że w sekcji konwojowej prowadzona była w formie elektronicznej karta doprowadzanych cudzoziemców. Karta była zgodna ze wzorem stanowiącym załącznik nr 5 do zarządzenia nr 84 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 29 lipca 2016 r. w sprawie sposobu pełnienia służby przez funkcjonariuszy SG przy wykonywaniu doprowadzeń cudzoziemców.

Ustalono, że wszystkie zrealizowane doprowadzenia wpisane były do karty doprowadzanych cudzoziemców oraz do systemu CBD SG SWK. Powyższe sprawdzono porównując informacje zawarte w nakazach doprowadzenia, karcie doprowadzanych cudzoziemców oraz w systemie CBD SG SWK. Jednakże ustalono, że w jednym przypadku wystąpiły rozbieżności, w sprawie doprowadzenia jednej osoby. W nakazie doprowadzenia nr 224/18 wykreślono jedną z dwóch doprowadzanych osób. Natomiast w karcie doprowadzanych cudzoziemców osoba figurowała, jako doprowadzana. Potwierdzono, że osoba ta faktycznie w tym przypadku nie była doprowadzana.⁷ Powyższe potraktowano jako uchybienia o charakterze formalnym, występujące jednostkowo i nie mające wpływu na kontrolowany obszar.

⁵ Akta kontroli, Szczegółowy zakres obowiązków i uprawnień [redacted] k. 30.

⁶ Akta kontroli, k. 31-33, uprawnienia do zastępowania kierownika sekcji posiadali: [redacted]

⁷ Akta kontroli, notatka służbowa z dnia 16.07.2019 r., k. 54.

Powyższy obszar pod względem legalności i rzetelności oceniono pozytywnie.

Sporządzanie dokumentacji w postaci nakazów doprowadzenia.

W każdym przypadku realizowania doprowadzenia wystawiany był, zgodny ze wzorem wynikającym z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 września 2014 r. w sprawie wykonywania niektórych uprawnień przez funkcjonariuszy Straży Granicznej, nakaz doprowadzenia, który był zatwierdzony przez uprawnione do tego osoby (91 nakazów, w tym 86 podpisanych przez naczelnika ośrodka lub osoby zastępujące⁸, 5 podpisanych przez Dyżurnego Operacyjnego Podlaskiego Oddziału SG⁹).

W trakcie weryfikacji 91 nakazów doprowadzenia ustalono, że występowały w nich przypadki braku wypełnienia wyszczególnionych we wzorze informacji:

- dziewięćdziesiąt (90) sporządzonych nakazów nie zawierało w pkt. 4 godziny podpisania nakazu przez zarządzającego doprowadzeniem (86 nakazów podpisanych przez naczelnika ośrodka lub osoby zastępujące, 4 nakazy podpisane przez Dyżurnego Operacyjnego Podlaskiego Oddziału SG),
- w czterech (4) przypadkach zarządzający doprowadzeniem w pkt. 4 nie wpisał daty zarządzenia (3 nakazy podpisane przez naczelnika ośrodka lub osoby zastępujące, 1 nakaz podpisany przez Dyżurnego Operacyjnego Podlaskiego Oddziału SG),
- w jedenastu (11) przypadkach w pkt. 1 nie wpisano serii i numeru dokumentów cudzoziemców (pomimo posiadania przez ww. osoby dokumentów),
- w dwóch (2) przypadkach nakazy doprowadzenia nie zawierały potwierdzenia doprowadzenia w sytuacji, gdy osoby te zostały faktycznie do ośrodka doprowadzone.
- w dwóch (2) przypadkach stwierdzono dokonywanie poprawek w treści nakazu doprowadzenia niezgodnie z obowiązującymi przepisami.

⁸ Osobami zastępującymi byli wyznaczeni na podstawie rozkazów dziennych komendanta oddziału:

⁹ Podmiot nie objęty przedmiotem kontroli, wyszczególniony ze względów statystycznych.

Z treści pkt 4 wzoru nakazu doprowadzenia wynika, że osoba zarządzająca doprowadzenie powinna złożyć podpis, wpisać swoje imię i nazwisko oraz datę i godzinę zarządzenia doprowadzenia. W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że w dziewięćdziesięciu (90) przypadkach osoba zarządzająca doprowadzenie nie wpisała godziny zarządzenia doprowadzenia. W czterdziestu jeden (41) przypadkach daty nie wpisał Naczelnik-Kierownik SOdC [REDACTED], w trzydziestu ośmiu (38) przypadkach zastępujący go [REDACTED] i w siedmiu (7) przypadkach zastępujący go [REDACTED]¹⁰, w czterech (4) przypadkach Dyżurny Operacyjny Podlaskiego Oddziału SG.

W czterech (4) przypadkach osoba zarządzająca doprowadzenie nie wpisała daty zarządzenia doprowadzenia. W dwóch (2) przypadkach był to [REDACTED] oraz w jednym przypadku odpowiednio [REDACTED] i dyżurny operacyjny oddziału.¹¹

Z wzoru nakazu doprowadzenia wynika, że w pkt. 1 należy wpisać serię i numer dokumentu tożsamości osoby doprowadzanej. W wyniku przeprowadzonej analizy treści nakazów doprowadzenia stwierdzono, że w jedenastu (11) przypadkach seria i numer dokumentu tożsamości nie zostały wpisane. W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że dane na ten temat były zawarte w złożonych wnioskach o doprowadzenie lub dokument tożsamości cudzoziemca w chwili sporządzania nakazu doprowadzenia znajdował się w depozycie Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców w Białymstoku.¹²

Wzór nakazu doprowadzenia w pkt. 5 zawiera zapis nakładający obowiązek pisemnego potwierdzenia doprowadzenia osoby. Potwierdzenia dokonuje podmiot przejmujący osobę doprowadzaną od dowódcy doprowadzenia. Brak potwierdzenia doprowadzenia osób w dwóch (2) przypadkach powoduje, że doprowadzenie dwóch (2) osób nie zostało formalnie zakończone, gdyż zgodnie z dyspozycją § 33 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 września 2014 r. w sprawie wykonywania niektórych uprawnień przez funkcjonariuszy Straży Granicznej, doprowadzenie kończy się z chwilą uzyskania w nakazie doprowadzenia pisemnego potwierdzenia dokonania tej czynności. W omawianych przypadkach warunek potwierdzenia nie został spełniony. Podmiotami właściwymi do potwierdzenia doprowadzenia w tych przypadkach był kierownik zmiany w Strzeżonym Ośrodku dla Cudzoziemców

¹⁰ Akta kontroli, Notatka służbowa z dnia 29.07.2019 r., k. 71-74.

¹¹ Tamże.

¹² Akta kontroli, Notatka służbowa z dnia 10.09.2019 r., k. 129; Notatka służbowa z dnia 12.09.2019 r., k. 133.

w Białymstoku. W stwierdzonych przypadkach dowódcami doprowadzenia [REDAKTED] [REDAKTED] (nakaz doprowadzenia nr 216/18) i [REDAKTED] [REDAKTED] (nakaz doprowadzenia nr 249/18).¹³

Nieprawidłowe dokonanie poprawek w treści nakazu doprowadzenia polegało na skreśleniu w pkt. 1, poziomą czerwoną linią nazwiska jednej z doprowadzanych osób. Przedmiotowych skreśleń dokonano w nakazach doprowadzenia nr 224/18 i 242/18. W opisanych przypadkach przy dokonywaniu w dokumentach poprawek nie zachowano zasad instrukcji kancelaryjnej stanowiącej załącznik do decyzji nr 59 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 25 lutego 2010 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji kancelaryjnej w Straży Granicznej. Zgodnie z dyspozycją § 15 instrukcji zmiany w zapisie dokumentu dokonuje się czerwonym kolorem poprzez skreślenie jedną poziomą linią pierwotnego zapisu. Dodatkowo wpisuje się przyczynę i datę dokonania zmiany zapisu oraz osoba dokonująca zmiany potwierdza to swoim czytelnym podpisem.

We wskazanych nakazach doprowadzenia osoba dokonująca zmiany treści nie wpisała przyczyny i daty oraz nie potwierdziła zmiany czytelnym podpisem. Powyższe potraktowano jako uchybienia o charakterze formalnym, występujące jednostkowo i nie mające wpływu na kontrolowany obszar.

W złożonych wyjaśnieniach Naczelnik - Kierownik Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców w Białymstoku, kierownik sekcji konwojowej stwierdzili, że powyższe wynikało prawdopodobnie z przeoczenia osób realizujących doprowadzenia, przygotowujących nakazy doprowadzenia oraz osób zatwierdzających.¹⁴

Nie zdołano ustalić, którzy z funkcjonariuszy sporządzali nakazy doprowadzenia, w których treści stwierdzono braki. Z wyjaśnień złożonych przez [REDAKTED] [REDAKTED] wynika, że „W SOdC nakazy doprowadzenia sporządzają: kierownik sekcji konwojowej oraz inni funkcjonariusze sekcji, czasami zdarza się, że sporządza też kierownik zmiany”.¹⁵

W złożonych wyjaśnieniach dowódcy doprowadzeń stwierdzili, że nie pamiętają analizowanych sytuacji, a brak potwierdzenia doprowadzenia cudzoziemców ich zdaniem wynikał z przeoczenia, które z kolei mogło być powodem zaistnienia sytuacji,

¹³ Akta kontroli, Notatka służbowa z dnia 29.07.2019 r., k. 71-74.

¹⁴ Akta kontroli, Protokół przyjęcia w dniu 3.09.2019 r. ustnych wyjaśnień od [REDAKTED] k. 115; Protokół przyjęcia w dniu 3.09.2019 r. ustnych wyjaśnień od [REDAKTED] k. 118-119; Protokół przyjęcia w dniu 5.09.2019 r. ustnych wyjaśnień od [REDAKTED] k. 120; Protokół przyjęcia w dniu 6.09.2019 r. ustnych wyjaśnień od [REDAKTED] k. 125.

¹⁵ Akta kontroli, Protokół przyjęcia w dniu 3.09.2019 r. ustnych wyjaśnień od [REDAKTED] k. 118-119.

która rozproszyła uwagę ich oraz kierownika zmiany w momencie przekazywania cudzoziemców do ośrodka.¹⁶

Opisane przypadki miały charakter incydentalny i nie spowodowały negatywnych skutków, dlatego też powyższe potraktowano jako uchybienia o charakterze formalnym, występujące jednostkowo i nie mające wpływu na kontrolowany obszar.

Wskazany obszar pod względem kryterium legalności oceniono pozytywnie, natomiast pod względem kryterium rzetelności oceniono pozytywnie z uchybieniami.

Sporządzanie dokumentacji w postaci kwitów depozytowych.

Na podstawie złożonych wyjaśnień przez Naczelnika - Kierownika Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców w Białymstoku, kierownika sekcji konwojowej oraz funkcjonariuszy realizujących doprowadzenia, ustalono, że zgodnie z dyspozycją zarządzenia nr 84 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 29 lipca 2016 r. w sprawie sposobu pełnienia służby przez funkcjonariuszy SG przy wykonywaniu doprowadzeń cudzoziemców, sporządzane były kwity depozytowe. Z wyjaśnień wynika jednocześnie, że przedmiotowa dokumentacja była na bieżąco niszczona przez dowódców doprowadzeń, za akceptacją kierownika sekcji oraz naczelnika ośrodka. Następowo to po okresie około kilku dni od skutecznego zrealizowania doprowadzenia i opuszczenia przez cudzoziemca RP. Powyższe dokumenty były niszczone w niszczarce znajdującej się w kancelarii będącej w dyspozycji funkcjonariuszy sekcji konwojowej. Ww. kwity nie były rejestrowane i nie włączano ich do teczek, jak również nie sporządzano w związku z ich niszczeniem żadnej dokumentacji. W związku z powyższym nie było możliwości dokonania kontroli i weryfikacji ww. dokumentacji pod kątem poprawności jej wykonania, jak też właściwego rozliczenia depozytu przez funkcjonariuszy SG realizujących doprowadzenia.

Zgodnie z § 16 cytowanego zarządzenia dowódca doprowadzenia przyjmuje do depozytu oraz wpisuje z oznaczeniem cech indywidualnych do kwitu depozytowego wyszczególnione w przepisach rzeczy. Dowódca doprowadzenia przedkłada cudzoziemcowi do podpisu kwit depozytowy. W przypadku doprowadzenia etapowego

¹⁶ Akta kontroli, Protokół przyjęcia w dniu 18.09.2019 r. ustnych wyjaśnień od [REDAKTOWANE] 138; Protokół przyjęcia w dniu 26.09.2019 r. ustnych wyjaśnień od [REDAKTOWANE] k. 145.

lub wahadłowego depozyt przekazuje się za pokwitowaniem dowódcy kolejnego etapu doprowadzenia. W przypadku doprowadzenia etapowego kwit depozytowy sporządza się w liczbie egzemplarzy odpowiadających liczbie etapów doprowadzenia. Depozyt zwraca się, za pokwitowaniem cudzoziemcowi w placówce Straży Granicznej, w której cudzoziemiec przekracza granicę, lub w porcie lotniczym albo morskim państwa, do którego zostaje doprowadzony. Odmowę złożenia przez cudzoziemca podpisu, odnotowuje się w kwicie depozytowym, wskazując na obecność przy tej czynności innego funkcjonariusza, potwierdzoną złożeniem przez niego podpisu. Wzór kwitu depozytowego określony został w załączniku nr 3 do zarządzenia.

W złożonych wyjaśnieniach Naczelnik - Kierownik Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców w Białymstoku stwierdził, że:

- „ (...) w § 27 ust. 1 niniejszej decyzji¹⁷ wymienione są urzędnicy ewidencyjni kancelarii, nie są w nich wymienione urzędnicy przeznaczone do ewidencji kwitów depozytowych. Należy w tym miejscu podkreślić, iż kancelaria nie prowadzi, ani też nie wydała urzędów ewidencyjnych przeznaczonych do rejestrowania i numerowania kwitów depozytowych, W związku z powyższym kwity depozytowe sporządzane przez funkcjonariuszy sekcji konwojowej nie były ewidencjonowane.”;¹⁸
- „W związku z faktem, iż kwity depozytowe nie są zakwalifikowane jako dokumenty oznaczone symbolem „BC”, nie zachodzi konieczność wnioskowania o powołanie komisji i sporządzenia protokołów brakowania. Kwity depozytowe były niszczone niezwłocznie po zakończeniu doprowadzenia przez dowódcę doprowadzenia”.¹⁹
- „Niszczenie dokumentów następowało na bieżąco po uzyskaniu informacji o skutecznym doprowadzeniu cudzoziemca do miejsca przeznaczenia”.²⁰

Podobnej treści wyjaśnienia złożył kierownik sekcji konwojowej, który ponadto stwierdził, że:

- „Kwity depozytowe nie były przechowywane w teczkach. Kwit depozytowy był sporządzany przez dowódcę doprowadzenia. Po zakończeniu czynności nie wymagałem, aby kwity depozytowe trafiały do mnie, gdyż nie były mi potrzebne do dalszych czynności służbowych”;

¹⁷ Odwołanie do decyzji nr 248 KGSG z dnia 6 grudnia 2018r. w sprawie wprowadzenia instrukcji kancelaryjnej w Straży Granicznej

¹⁸ Akta kontroli, Pismo Naczelnika-Kierownika Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców z dnia 2.10.2019 r., k. 147.

¹⁹ Tamże.

²⁰ Akta kontroli, Protokół przyjęcia w dniu 3.09.2019 r. ustnych wyjaśnień od [REDAKTOWANE] k. 115.

w Sekcji Konwojowej i nie wystąpił z wnioskiem o wydanie urządzenia ewidencyjnego, w którym rejestrowane byłyby kwity depozytowe.

Przepisy instrukcji kancelaryjnej w § 18 zezwalają na odstąpienie od rejestrowania dokumentów, które włączane są bezpośrednio do teczki posiadającej spis zawartości, pod warunkiem wyszczególnienia go w tym spisie. Również w tej sytuacji dyspozycja § 18 nie została spełniona, gdyż w Sekcji Konwojowej taka teczka nie była prowadzona.

Jednocześnie z dyspozycji § 50 jednoznacznie wynika, że dokumenty, zakwalifikowane jako niearchiwalne i oznaczone symbolem „Bc” brakuje komisja powołana decyzją komendanta oddziału Straży Granicznej. Z czynności brakowania sporządza się protokół, który następnie jest opiniowany przez właściwe archiwum zakładowe. Na podstawie tej opinii komendant oddziału Straży Granicznej udziela zgody na brakowanie dokumentów wymienionych w protokole. Informację o fizycznym zniszczeniu dokumentów umieszcza się w treści protokołu. Innej możliwości brakowania i niszczenia dokumentów niearchiwalnych instrukcja kancelaryjna nie przewiduje (za wyjątkiem niszczenia faksów).

W opisywanej sytuacji kwity depozytowe były dokumentami o krótkotrwałym znaczeniu praktycznym i dlatego oznacza się je symbolem „Bc”. Ich brakowanie i zniszczenie należało przeprowadzić zgodnie z przepisami instrukcji kancelaryjnej. W złożonych wyjaśnieniach zarówno Naczelnik - Kierownik Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców w Białymstoku jak i kierownik sekcji konwojowej nie podali uzasadnienia i argumentów, na podstawie, których stwierdzili, że kwity depozytowe nie zostały zakwalifikowane jako dokumenty oznaczone symbolem „Bc”.

Z treści opinii uzyskanej z Wydziału Ochrony Informacji oraz Radcy Prawnego Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej z siedzibą w Białymstoku, wynika, że kwity depozytowe należy zakwalifikować jako dokumentację o krótkotrwałym znaczeniu praktycznym – kat. „Bc” i zgodnie z instrukcją kancelaryjną dokumenty te powinny być rejestrowane lub przechowywane bez rejestracji w teczce posiadającej spis zawartości, pod warunkiem wyszczególnienia ich w tym spisie, zgodnie z § 17 i 18 ww. przepisów. Ich niszczenie powinno odbywać na zasadach i warunkach określonych w § 50 instrukcji.²³

---

²³ Akta kontroli. Pismo Naczelnika Wydziału Ochrony Informacji z dnia 20.09.2019 r., k. 139; Pismo radcy prawnego Podlaskiego Oddziału SG z dnia 24.09.2019 r., k. 142.

Fakt doprowadzenia cudzoziemca do miejsca przeznaczenia nie uzasadnia potrzeby zniszczenia kwitu depozytowego i nie powoduje utraty jego znaczenia praktycznego. Z opisanego sposobu dokonywania niszczenia kwitów depozytowych przez dowódców doprowadzenia wynika, że po ich zniszczeniu nie pozostaje żaden ślad na potwierdzenie, że kwity depozytowe rzeczywiście były wytworzone. Nie ma też możliwości określenia ich ilości. W przypadku wystąpienia roszczenia ze strony osoby doprowadzanej, ośrodek nie posiadałby dowodów i argumentów potwierdzających prawidłowość działania funkcjonariuszy realizujących doprowadzenie.

Z powyższego wynika, że kierownictwo Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców w Białymstoku niewłaściwie zinterpretowało przepisy dotyczące ewidencji i niszczenia kwitów depozytowych, czym naruszyło regulacje zawarte w instrukcji kancelaryjnej.

Ze względu na brak dokumentów, w trakcie kontroli nie ustalono, ile kwitów depozytowych zostało sporządzonych. Brak dokumentów uniemożliwił również dokonanie oceny ich sporządzania pod względem kryterium rzetelności.

Powyższe działanie pod względem kryterium legalności uznano jako nieprawidłowość i kontrolowany obszar oceniono negatywnie. Osobami odpowiedzialnymi za powyższą nieprawidłowość był naczelnik Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców w Białymstoku oraz kierownik Sekcji Konwojowej Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców w Białymstoku.

Sprawowanie nadzoru służbowego.

Zgodnie z zakresami obowiązków i uprawnień, funkcjonariuszami odpowiedzialnymi za nadzór służbowy nad czynnościami dotyczącymi doprowadzeń byli: Kierownik Sekcji Konwojowej [REDAKTOWANE], który sprawował nadzór bezpośredni nad funkcjonariuszami sekcji oraz Naczelnik - Kierownik Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców w Białymstoku [REDAKTOWANE], któremu bezpośrednio podlegał ww. kierownik sekcji.

Z przeprowadzonych czynności kontrolnych wynika, że realizacja doprowadzeń prowadzona była prawidłowo. Jednakże sporządzana dokumentacja dotycząca kontrolowanego zagadnienia zawierała opisane powyżej uchybienia, które miały charakter powtarzalny. Nie zostały one ujawnione i skorygowane w ramach prowadzonych czynności nadzorczych. Ponadto poprzez przyjętą interpretację

przepisów przez funkcjonariuszy nadzorujących dokonywano niezgodnego z przepisami niszczenia dokumentacji służbowej w postaci kwitów depozytowych. Powyższe nie spowodowało negatywnych następstw dla kontrolowanej działalności, gdyż w analizowanym okresie nie zaistniała sytuacja, w której osoby doprowadzane występowałyby z roszczeniami związanymi z przedmiotami przechowywanymi przez funkcjonariuszy SG w depozycie.

Sytuacja ta wskazuje jednak na istnienie ryzyka, które może wystąpić w dowolnym czasie i może mieć zasadniczy wpływ na kontrolowaną działalność.

Ponadto bieżące niszczenie dokumentacji w takiej formie, jaka miała miejsce, jest niezgodne z przepisami. Dodatkowo powyższe powoduje brak możliwości sprawowania nadzoru merytorycznego przez przełożonych nad prawidłowością wykonywania czynności przez funkcjonariuszy realizujących doprowadzenia.

Ze złożonych wyjaśnień Naczelnika - Kierownika Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców w Białymstoku i kierownika sekcji konwojowej wynika, że prowadzili oni bieżący nadzór nad dokumentacją wytwarzaną w związku z realizacją doprowadzeń. Naczelnik SOdC stwierdził, że ujawnione w trakcie kontroli uchybienia wynikają jego zdaniem z przeoczenia. Natomiast kierownik sekcji konwojowej wskazał, że stwierdzone uchybienia w trakcie kontroli wynikają z przeoczenia lub zaistniały w czasie jego nieobecności w służbie. Po powrocie do służby nie weryfikował on już wytworzonych w czasie jego nieobecności dokumentów.²⁴

Fakt sprawowania nadzoru nie został przez przełożonych w żaden sposób udokumentowany, co uniemożliwiło ustalenie, czy i jakie uchybienia lub nieprawidłowości były w jego trakcie stwierdzane. Brak udokumentowania sprawowanego nadzoru uniemożliwiło również ustalenie, jakie działania naprawcze zostały przez przełożonych podjęte.

Wyjaśnienia złożone przez [REDAKTOWANE] oraz skala stwierdzonych uchybień i nieprawidłowość jednoznacznie wskazują, że nadzór nad kontrolowanym zagadnieniem był sprawowany w sposób nierzetelny i nieskuteczny. W efekcie sprawowany przez nich nadzór nie doprowadził do ujawnienia i usunięcia na bieżąco wielu uchybień, w tym tak istotnych jak np. brak potwierdzenia doprowadzenia osób w dwóch (2) przypadkach. Natomiast, odstąpienie przez [REDAKTOWANE] od przekazywania mu kwitów depozytowych

²⁴ Akta kontroli, Protokół przyjęcia w dniu 3.09.2019 r. ustnych wyjaśnień od [REDAKTOWANE] k. 115; Protokół przyjęcia w dniu 3.09.2019 r. ustnych wyjaśnień od [REDAKTOWANE] k. 118-119.

po zakończeniu doprowadzenia oraz aprobatą na ich niszczenie, całkowicie uniemożliwiło sprawowanie przez niego nadzoru nad poprawnością i rzetelnością sporządzania tych dokumentów przez podwładnych funkcjonariuszy.²⁵ Naczelnik ośrodka akceptował stosowany przez kierownika sekcji tryb postępowania.²⁶

Powyższe zagadnienie pod względem kryterium rzetelności oceniono negatywnie.

IV. Zalecenia

W związku ze stwierdzonymi w trakcie prowadzonych czynności kontrolnych uchybieniami i nieprawidłowościami polecam:

- 1) Wprowadzić rozwiązania organizacyjne umożliwiające w sposób zgodny z przepisami obowiązującymi w Straży Granicznej ewidencjonowanie dokumentacji wytwarzanej w Sekcji Konwojowej.
- 2) Wprowadzić rozwiązania organizacyjne umożliwiające w sposób zgodny z przepisami obowiązującymi w Straży Granicznej brakowanie i niszczenie dokumentacji służbowej kat. „Bc”.
- 3) Opracować i wprowadzić do stosowania rozwiązania organizacyjne dotyczące sprawowania nadzoru służbowego i sposobu dokumentowania tych czynności.
- 4) Przeprowadzić szkolenie wszystkim funkcjonariuszom Sekcji Konwojowej oraz osobom sprawującym nadzór służbowy, w zakresie wytwarzania, brakowania i niszczenia dokumentacji służbowej oraz dokonywania w niej zmian.

V. Informację o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia należy przedłożyć w terminie do dnia 31.12.2019 r. za pośrednictwem Naczelnika Wydziału Kontroli Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej z siedzibą w Białymstoku.

VI. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli prowadzonej w Podlaskim Oddziale Straży Granicznej, zarejestrowanej pod numerem Rtd 45/19 poz. 9 na str. 5/199.

²⁵ Akta kontroli, Protokół przyjęcia w dniu 23.09.2019 r. ustnych wyjaśnień od [REDAKTED]
k. 140; Protokół przyjęcia w dniu 26.09.2019 r. ustnych wyjaśnień od [REDAKTED]
k. 145.

²⁶ Akta kontroli, Protokół przyjęcia w dniu 3.09.2019 r. ustnych wyjaśnień od [REDAKTED]
k. 115

VII. Wystąpienie pokontrolne przekazano kierownikowi podmiotu kontrolowanego poprzez system EZD.

gen. bryg. SG Grzegorz Biziuk

(podpisano elektronicznie certyfikatem PKI SG)

Wykonano w 1 egz.

Wykonał: W.K./J.N. tel. 6645193

Dnia: 14.11.2019 r.